

Із тіні на світло або про Податковий компроміс – 2015 «на пальцях»

17 січня 2015р., із набуттям чинності Законом № 63-VIII від 25 грудня 2014 року, бізнес отримав певні можливості оптимізації податкових зобов'язань, – право скористатись так званим податковим компромісом. Умовно сам податковий компроміс – це звільнення від обов'язку сплати 95% податкового зобов'язання з ПДВ та/або податку на прибуток, а також звільнення й від юридичної відповідальності платників і їх посадових осіб, що могла настати у зв'язку із заниженням таких зобов'язань у відповідні попередні періоди.

Отже, – що, скільки, кому та в який спосіб «пробачать» за реформаторським Законом № 63-VIII?

Відзначимо головні, на нашу думку, деталі, котрі допоможуть зацікавленим визначитись – чи слід радіти можливості подання заяви на застосування податкового компромісу, а чи ще почекати додаткових роз'яснень з ДФСУ або ж інформації про набутий досвід тих платників, які надто поспішали.

Таким чином:

- компроміс стосується не всіх зобов'язань, а тільки зобов'язань з податку на прибуток підприємств та/або податку на додану вартість за будь-які податкові періоди до 1 квітня 2014 року з урахуванням строків давності. Підприємці, зокрема, можуть претендувати на податковий компроміс лише з податку на додану вартість (якщо є чи були платниками цього податку);
- для отримання можливості компромісу, платнику необхідно подати відповідні уточнюючі розрахунки;
- подання розрахунку матиме наслідок виникнення права в

податкового органу на проведення позапланової перевірки. Якщо ж перевірка не буде призначена та не буде проведена у порядку, що визначений цим Законом, – порядок застосування податкового компромісу вже не буде перевірятись згодом у разі наступних комплексних планових чи позапланових документальних перевірок.

Слід звернути увагу на ті обставини, що перевірка буде проходити виключно з питань «які стосуються витрат» та «завищення податкового кредиту» (а. 4 п. 3 підрозділу Закону № 63-VIII). Тобто, правильність формування доходів чи податкового зобов'язання (не податкового кредиту) не є предметом перевірки ДФСУ;

- адміністративне чи судове оскарження результатів податкової перевірки, що призначена для перевірки дотримання процедури застосування податкового компромісу, закриває будь-які можливості для платника податку застосувати сам податковий компроміс.

Іншими словами, якщо за результатами перевірки правильності формування податкового компромісу податковим органом будуть донараховані зобов'язання, що «не входили в плани» платника податків, несплата або оскарження донарахованих зобов'язань матимуть наслідком заборону платнику застосування самого компромісу. Це відкриває можливості для зловживання ДФСУ, через що платника податків легко «зашорити» ультиматумом, а ціна податкового компромісу стане більшою, ніж 5%, – на які міг би розраховувати недалекоглядний бізнесмен;

- термін, протягом якого платник може прийняти рішення про застосування процедури податкового компромісу (подання уточнюючого розрахунку або заяви), складає 90 календарних днів з дня набрання чинності цим законом. Отже бажаючи відчути на собі всю красоту податковокомпромісної реформи, необхідно виконати свою частину обов'язків щодо ініціювання компромісу до 17.04.2015р.

А ось про що Закон говорить нечітко або змовчує:

- наголосимо – уточнення та компроміс стосується завищення витрат або суми завищення податкового кредиту з податку на додану вартість. На жаль, але Закон № 63-VIII справді так виписаний, що платник сумніватиметься в можливих правах. І його положення можуть бути витлумачені на власну користь фіскальним органом в частині обмеження для показників, що можуть бути уточненні. Тобто є відкритим питання: чи може бути уточнено показники декларації по позиції заниженого доходу (доходів) чи внаслідок невірно визначення бази оподаткування з ПДВ (а саме – заниження обсягів діяльності та, як наслідок, загальної суми оподатковуваних операцій, де ПДВ «+»);
- законодавець недостатньо чітко дає зрозуміти наступне положення «У платника податків за результатами застосування податкового компромісу не можуть виникати або збільшуватися помилково та/або надміру сплачені грошові зобов'язання». Імовірно, йдеться про унеможливлення (відсікання законодавцем) створення у платника податків певного «запасу» з податкового кредиту чи витрат;
- списані суми податку на додану вартість для фізичних осіб-підприємців можуть бути включені до об'єкта оподаткування податком на доходи фізичних осіб, одночасно – для юридичних осіб – такі суми списаного боргу не включаються до об'єкту оподаткування податком на прибуток.